

PB-16080002030302

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June - 2018

Paper - 3 : Indian Financial System

(Elective Group - 2)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ નાણાકીય બજારોની અને સંસ્થાઓની લાક્ષણિકતાઓ અને ભૂમિકા અંગે ચર્ચા કરો. ૨૦

અથવા

૧ નાણાકીય સિસ્ટમના વિવિધ ઘટકોનાં લક્ષણો અને તેમના કાર્યોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. ૨૦

૨ વાણિજ્ય પેપર્સ, કોમર્શિઅલ બિલ્સ અને સર્ટીફિકેટ ઓફ ડિપોઝીટ માર્કેટ્સનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૨૦

અથવા

૨ (અ) દેવાં માર્કેટના વિવિધ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ પર નોંધ લખો. ૧૦
(બ) કોલ મની માર્કેટ્સ બનામ ટી-બીલ્સના બજારોની ચર્ચા કરો. ૧૦

૩ નાણાકીય સમાવેશ શું છે ? ભારતના દરેક નાગરિકને ફાઈનાન્સિયલ સર્વિસિસ પૂરી પાડવામાં આવે તેની ખાતરી કરવા અને તેને ભારતીય નાણાકીય સિસ્ટમનો ભાગ બનાવવા માટે ભારત સરકારે કેવાં પગલાં લીધા છે ? ૧૫

અથવા

૩ નોન પરફોર્મિંગ સંપત્તિ શું છે ? તેમના એન.પી.એ. ને મેનેજ કરવા માટે બેંકો પાસે ઉપલબ્ધ સાધનોની ચર્ચા કરો. ૧૫

૪ નોંધ લખો :

(૧) ભારતમાં મ્યુચ્યુઅલ ફંડ્સના સંયોજન અને કામગીરી. ૮

(૨) યુનિટ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયા. ૭

અથવા

૪ નોંધ લખો :

(૧) જનરલ ઇન્શ્યોરન્સના પ્રકાર તથા GIC. ૮

(૨) ભારતમાં વીમા ક્ષેત્રનો વિકાસ અને તેનું ઉદારીકરણ. ૭

ENGLISH VERSION

- 1 Discuss the characteristics and role of Financial Institutions and Markets. **20**
- OR**
- 1 Discuss various components of a Financial System with features and functions of each component in detail. **20**
- 2 Critically evaluate the operation and role of Commercial Papers, Commercial Bills and Certificate of Deposit Markets. **20**
- OR**
- 2 (a) Write a note on various Debt Market Instruments. **10**
(b) Discuss Call Money Markets V/s. T Bills Markets. **10**
- 3 What is Financial Inclusion? What are the measures taken by the Govt. of India to ensure that every citizen of India is provided access to the Financial Services and becomes a part of the Indian Financial System ? **15**
- OR**
- 3 What are Non Performing Assets? Discuss the tools available to Banks to manage their NPAs. **15**
- 4 Write notes on :
(1) Organisation and Operations of Mutual Funds in India. **8**
(2) Unit Trust of India. **7**
- OR**
- 4 Write notes on :
(1) Types of General Insurance and GIC. **8**
(2) Development and Liberalization of the Insurance Sector in India. **7**
-